Onderzoek over het eten van vlees en vis

Zijn consumenten bewust bezig met de hoeveelheid vlees en vis die zij eten? Herkennen ze of er vlees of vis in een product zit en willen zij geholpen worden bij het eenvoudig herkennen van vlees of vis in een voedingsproduct?

FLYCATCHER
Internet Research

september 2018 - In opdracht van het Voedingscentrum

www.flycatcher.eu

FLYCATCHER
Internet Research

Postbus 380
6200 AJ Maastricht

tel. 043-326 29 92
info@flycatcher.nl
www.flycatcher.eu

volg ons op twitter:
@FlycatcherLive

© Flycatcher Internet Research, 2018
Dit materiaal is auteursrechtelijk beschermd en kopiëren zonder schriftelijke toestemming van de uitgever is dan ook niet toegestaan.

Inhoud

Hoofdstuk	Titel	Pagina
	Managementsamenvatting	**1**
1	**Resultaten**	**2**
2	**Verantwoording**	**6**
2.1	Onderzoeksmethode	6
2.2	Onderzoeksgroep	6
2.3	Het Flycatcher panel	6
2.4	De vragenlijst	7
2.5	Veldwerkperiode en respons	7
2.6	Resultaten	7
2.7	Generaliseerbaarheid, betrouwbaarheid en nauwkeurigheid	7
2.8	Percentages omrekenen naar aantallen	8

Management samenvatting

- Meer dan de helft van de Nederlanders is bewust bezig met de hoeveelheid vlees of vis die zij eten (56%).
- Het grootste deel hiervan probeert minder vlees of vis te eten (46%) en 10% eet helemaal geen vlees en/of vis.
- De helft van de Nederlanders kan in één oogopslag zien of er vlees of vis in een product zit (49%)
- Meer dan 4 op de 10 Nederlanders wil geholpen worden bij het eenvoudig herkennen van vlees of vis in een voedingsproduct (46%).
- Van de Nederlanders die aangeven dat ze niet eenvoudig vlees of vis herkennen in een product, zou ongeveer 6 op de 10 Nederlanders hierbij geholpen willen worden (64%).

Hoofdstuk 1

Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten weergegeven door middel van tabellen en grafieken.

N.B. In geval van afronding kan het voorkomen dat de som van de aantallen afwijkt van het totaal.

1.Bent u bewust bezig met de hoeveelheid vlees of vis die u eet?

	absoluut	relatief
ja, ik probeer minder vlees of vis te eten	470	46%
ja, ik eet geen vlees	34	3%
ja, ik eet geen vis	37	4%
ja, ik eet geen vlees en vis	22	2%
ja, ik eet geen vlees en vis en ook geen andere bijproducten van het gedode dier	6	1%
nee	445	44%
totaal	**1014**	**100%**

Vraag 2 en 3 worden alleen getoond als is gekozen voor optie 1 t/m 4 bij vraag 1.

2. Kunt u altijd eenvoudig en in één oogopslag zien of er in een voedingsproduct vlees of vis zit?

	absoluut	relatief
ja	278	49%
nee	285	51%
totaal	**563**	**100%**

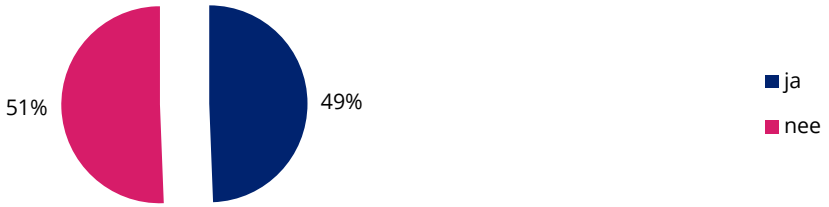

3. Zou u geholpen willen worden bij het eenvoudig herkennen van vlees of vis in een voedingsproduct?

	absoluut	relatief
ja	259	46%
nee	304	54%
totaal	**563**	**100%**

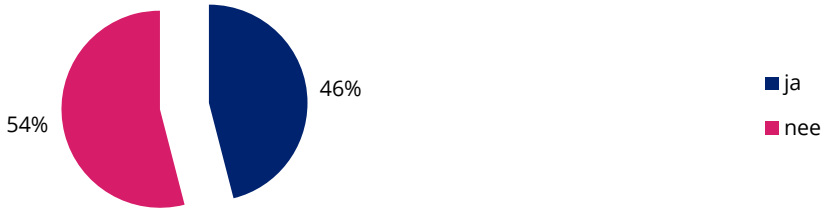

Vraag 3 voor de mensen die bij vraag 2 hebben aangegeven niet eenvoudig vlees of vis in een voedingsproduct te herkennen.

Zou u geholpen willen worden bij het eenvoudig herkennen van vlees of vis in een voedingsproduct?	absoluut	relatief
ja	181	64%
nee	104	36%
totaal	**285**	**100%**

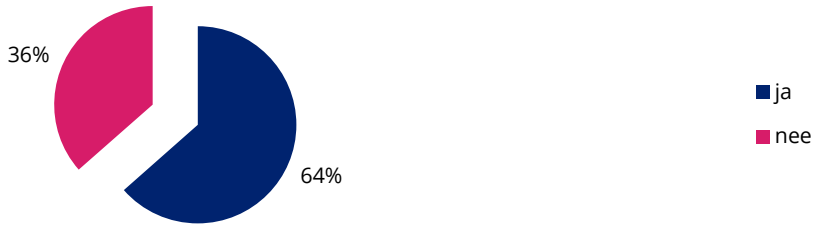

Vraag 4 en 5 worden alleen getoond als is gekozen voor optie 5 bij vraag 1.

4. Kunt u altijd eenvoudig en in één oogopslag zien of er in een voedingsproduct vlees, vis of een bijproduct van het gedode dier zit?

Bijproducten van het gedode dier zijn bijvoorbeeld gelatine in winegums of kaas gemaakt met dierlijk stremsel.

	absoluut	relatief
ja	3	50%
nee	3	50%
totaal	**6**	**100%**

5. Zou u geholpen willen worden bij het eenvoudig herkennen van vlees, vis of een bijproduct van het gedode dier in een voedingsproduct?

	absoluut	relatief
ja	2	33%
nee	4	67%
totaal	**6**	**100%**

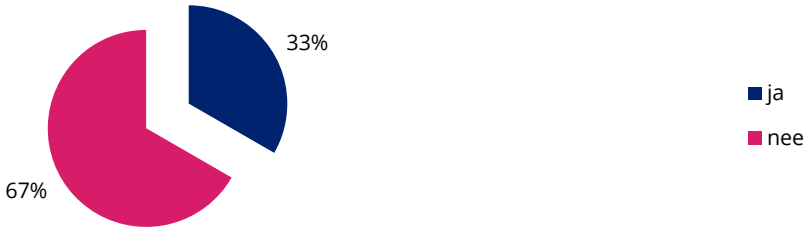

Hoofdstuk 2

Verantwoording

respons

1014 / 58%

1 t/m 9 augustus 2018

Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder

Zijn consumenten bewust bezig met de hoeveelheid vlees en vis die zij eten? Herkennen ze of er vlees of vis in een product zit en willen zij geholpen worden bij het eenvoudig herkennen van vlees of vis in een voedingsproduct?

Met dit onderzoek, dat onderdeel was van het onderzoek over voedselrisico's zijn de antwoorden op bovenstaande vragen in kaart gebracht.

2.1 Onderzoeksmethode

Voor de uitvoering van dit onderzoek is gebruik gemaakt van een online vragenlijst.

Alle respondenten zijn via e-mail benaderd om mee te doen aan het onderzoek. Door te klikken op een, voor elke respondent unieke, hyperlink in de uitnodiging kwam men bij de vragenlijst terecht.

De vragenlijsten waren alleen toegankelijk voor panelleden die hiervoor een uitnodiging kregen. Het invullen van de vragenlijst kon desgewenst afgebroken en op een later tijdstip hervat worden, zonder dat de respondent de reeds ingevulde vragen opnieuw moest beantwoorden. Elke respondent kon de vragenlijst maar één keer invullen.

2.2 Onderzoeksgroep

De doelgroep van het onderzoek bestond uit Nederlanders van 18 jaar en ouder. Zij zijn geselecteerd uit ons ISO-gecertificeerde Flycatcher panel. De steekproef is gestratificeerd naar geslacht, leeftijd, opleiding en provincie. Dit wil zeggen dat de personen in de steekproef een representatieve afspiegeling vormden van de Nederlandse bevolking voor deze kenmerken.

2.3 Het Flycatcher panel

Ons panel bestaat uit meer dan 10.000 mensen van 12 jaar en ouder die zich via 'double-active-opt-in' vrijwillig en actief bereid hebben verklaard om deel te nemen aan online onderzoeken. Panelleden ontvangen voor elke volledig ingevulde vragenlijst een vooraf bepaald aantal punten en 1 lot in de Flycatcher Kwartaal Loterij. Indien men voldoende punten gespaard heeft, kunnen deze ingewisseld worden voor een cadeaubon. Panelleden spelen met het aantal verdiende loten tevens mee in de Flycatcher Kwartaal Loterij, waarbij onder andere deelname aan onderzoeken de winkans in de loterij bepaalt.

Onze keurmerken voor markt-, opinie- en maatschappelijk onderzoek (ISO 20252) en Access Panels (ISO 26362) bevestigen dat de onderzoeksactiviteiten van Flycatcher, inclusief het Flycatcher

De vragenlijsten werden automatisch geoptimaliseerd voor gebruik op **smartphone** of **tablet**.

panel, voldoen aan de ISO-kwaliteitseisen. Tevens borgt ons keurmerk voor informatiebeveiliging (ISO 27001) de kwaliteit van onze beveiliging.

2.4 De vragenlijst

De vragenlijst is opgesteld door het Voedingscentrum in overleg met Flycatcher. De definitieve vragenlijst is vervolgens door Flycatcher online geprogrammeerd en bestond uit de volgende onderwerpen:

- bekendheid voedselrisico's;
- risicoperceptie voedselrisico's;
- bekendheid voedsel overkoepelende factoren;
- risicoperceptie voedsel overkoepelende factoren;
- interesse in informatie over voedselrisico's;
- houdbaarheidsdatum;
- eten van vlees en vis.

Voor dit rapport is alleen gekeken naar de vragen over 'eten van vlees en vis'. De resultaten van de andere onderwerpen zijn te vinden in het rapport over voedselricio's.

De vragenlijst is door twee onderzoekers inhoudelijk en technisch uitgebreid intern gepretest. Daarnaast heeft Flycatcher het Voedingscentrum de mogelijkheid geboden om de gedigitaliseerde vragenlijst via een proefaccount in te zien en te doorlopen, voordat deze verstuurd is. De vragenlijst is verstuurd na definitief akkoord van het Voedingscentrum.

2.5 Veldwerkperiode en respons

De vragenlijst is verstuurd op woensdag 1 augustus en kon ingevuld worden tot vrijdag 10 augustus. Op maandag 6 augustus is een reminder gestuurd naar alle panelleden die op dat moment de vragenlijst nog niet of niet volledig ingevuld hadden. Op dinsdag 7 augustus is een extra groep panelleden uitgenodigd om deel te nemen aan het onderzoek.

Een overzicht van de respons is te vinden in de volgende tabel:

Responsoverzicht

1758 panelleden in steekproef	**8** verwijderd wegens slechte responskwaliteit*
1 foutmeldingen (onjuist e-mail adres, mailbox vol)	108 vragenlijsten onvolledig ingevuld / drop-out**
1757 uitnodigingen netto verstuurd	respons 1014 respons % **58%** (=respons / netto verstuurd)

* De gegevens van deze respondenten zijn meegenomen in de respons, maar niet in de resultaten.

** De gegevens van deze respondenten zijn niet meegenomen in de respons en de resultaten.

2.6 Resultaten

Na het afsluiten van de veldwerkperiode zijn de data opgeschoond, gecontroleerd en verwerkt. Er zijn kwaliteitscontroles uitgevoerd op open antwoorden, consistentie van antwoorden, straightlining en invultijd. In geval van een slechte responskwaliteit zijn de resultaten van het panellid uit het databestand verwijderd (zie het responsoverzicht).

2.7 Generaliseerbaarheid, betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

Omdat gebruik is gemaakt van een steekproef, wijken de uitkomsten in bepaalde mate af van de uitkomsten in de totale populatie Nederlanders van 18 jaar en ouder. Om deze reden is het belangrijk de resultaten met een bepaalde waarschijnlijkheid te interpreteren.

Afhankelijk van het gevonden **percentage** (p) en het netto aantal respondenten (n) kan aan de hand van onderstaande formule de onnauwkeurigheidsmarge bepaald worden die betrekking heeft op de totale populatie Nederlanders van 18 jaar en ouder:

$$1{,}96 \cdot \sqrt{\frac{p \cdot (1 - p)}{n}} \; .$$

<u>Voorbeeld:</u>
Indien 56% van de Nederlanders van 18 jaar en ouder bewust bezig is met de hoeveelheid vlees of vis die zij eten, is de marge voor de totale populatie Nederlanders van 18 jaar en ouder:

$$1{,}96 \cdot \sqrt{\frac{0{,}56 \cdot (1 - 0{,}56)}{1014}} = 3\%$$

In dit geval is de conclusie dat tussen de 53% en 59% van de Nederlanders van 18 jaar en ouder bewust bezig is met de hoeveelheid vlees of vis die zij eten.

Indien generalisaties worden gedaan met behulp van een van deze formules, worden de uitspraken gedaan met een betrouwbaarheid van 95%.
Bij een groter aantal respondenten verandert de betrouwbaarheid niet, maar worden de marges kleiner zodat met een grotere nauwkeurigheid uitspraak gedaan kan worden over de totale populatie Nederlanders van 18 jaar en ouder.

2.8 Percentages omrekenen naar aantallen

Op dit moment wonen er in Nederland 13.794.978 mensen van 18 jaar en ouder. Op basis van de nauwkeurigheidsmarge uitgerekend met de formule uit paragraaf 2,7 kan geconcludeerd worden dat:

- tussen de 5,9 miljoen (43%) en 6,8 miljoen (49%) mensen minder vlees of vis eten.
- tussen de 276 duizend (2%) en 552 duizend (4%) Nederlanders van 18 jaar en ouder geen vlees eten.
- tussen de 414 duizend (3%) en 690 duizend (5%) Nederlanders van 18 jaar en ouder geen vis eten.
- tussen de 138 duizend (1%) en 414 duizend (3%) Nederlanders van 18 jaar en ouder geen vlees en vis eten.
- tussen de 0 (0%) en 276 duizend (2%) Nederlanders van 18 jaar en ouder zowel geen vlees en vis als de bijproducten van het gedode dier eten.
- tussen de 5,7 miljoen (41%) en 6,5 miljoen (47%) Nederlanders van 18 jaar niet bewust bezig zijn met minder vlees of vis eten.
- tussen de 7,3 miljoen (53%) en 8,1 miljoen (59%) Nederlanders van 18 jaar en ouder is bewust bezig met de hoeveelheid vlees of vis die zij eten.

Een samenvattende tabel is weergegeven op de volgende pagina.

	minimaal	maximaal	gemiddeld
minder vlees of vis	5,9 miljoen (43%)	6,8 miljoen (49%)	6,3 miljoen
geen vlees	276 duizend (2%)	552 duizend (4%)	414 duizend
geen vis	414 duizend (3%)	690 duizend (5%)	552 duizend
geen vlees en geen vis	138 duizend (1%)	414 duizend (3%)	276 duizend
geen vlees, vis en bijproducten	0 (0%)	276 duizend (2%)	138 duizend
niet bewust bezig met minderen vlees of vis	5,7 miljoen (41%)	6,5 miljoen (47%)	6,1 miljoen
wel bewust bezig met minderen vlees of vis	7,3 miljoen (53%)	8,1 miljoen (59%)	7,7 miljoen

Over Flycatcher

Onderzoeksbureau Flycatcher is in 2000 ontstaan als spin-off van de Universiteit Maastricht. Inmiddels is Flycatcher uitgegroeid tot een middelgroot onderzoeksbureau met een enthousiast team van academisch geschoolde onderzoekers en innovatieve IT-specialisten. Het uitgangspunt is dat onderzoek aantoonbaar moet bijdragen aan het nemen van de juiste beslissingen op basis van betrouwbare, compacte en beleidsrelevante informatie. In onze visie zijn kennis en inzicht onmiskenbare succesfactoren voor alle organisaties, zowel profit als non-profit.

We zijn actief in diverse sectoren en bestrijken een breed onderzoeksveld van evaluatie-onderzoek en werkbelevingsonderzoek tot communicatie-onderzoek en klanttevredenheidsonderzoek. Voor elke vraag zoeken we naar de beste oplossing waar onze opdrachtgevers verder mee kunnen.

Wij zijn lid van de Research Keurmerk Groep van de MOA en van de Europese branchevereniging van onderzoeksbureaus ESOMAR. Verder zijn we kennispartner van de Stichting INK en VNG Realisatie en sponsoren wij de NPSO (Nederlandstalig Platform voor Survey Onderzoek).

Wij hanteren hoge normen als het gaat om de bescherming van privacy. Door het onderschrijven van de Integriteitscode van de MOA en het hanteren van de 10 regels uit de Fair Data Privacy Code voldoen wij aan alle eisen die de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) stelt. Tevens zijn wij in het bezit van de kwaliteitskeurmerken ISO 20252, ISO 26362 en ISO 27001. Dit onderzoek is uitgevoerd conform de richtlijnen van deze keurmerken.

Verder door vragen

www.flycatcher.eu

Postbus 380 6200 AJ Maastricht tel. 043 326 29 92 info@flycatcher.nl
Volg ons op Twitter @FlycatcherLive